

Vergaderjaar 2019–2020

31 765

Kwaliteit van zorg

H

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 maart 2020

Met het oog op de aanstaande behandeling van de wetsvoorstellen Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza) en Aanpassingswet Wtza (AWtza) in uw Kamer stuur ik u, mede namens de Minister voor Medische Zorg en Sport en de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, een overzicht van de maatregelen die wij nemen om te voorkomen dat personen met verkeerde intenties in de zorg aan de slag gaan. Ditzelfde overzicht hebben wij ook aan de Tweede Kamer gestuurd¹.

1. Wetsvoorstel integere bedrijfsvoering zorgaanbieders

Met het wetsvoorstel Integere bedrijfsvoering zorgaanbieders (Wibz) worden de wettelijke eisen aan de bedrijfsvoering van zorgaanbieders aangescherpt. Dit gebeurt door:

- Aanvullende voorwaarden te stellen aan dividenduitkering. De aard van de voorwaarden en het tijdstip van inwerkingtreden kan variëren per deelsector en wordt gekoppeld aan het zich voordoen van excessen en de noodzaak die tegen te gaan, respectievelijk te voorkomen. Daarnaast bezien we of er een norm geïntroduceerd moet worden voor een maatschappelijk maximaal aanvaardbare dividenduitkering.
- Een wettelijke verplichting voor zorgaanbieders om elke vorm van belangenverstrengeling binnen hun organisatie te voorkomen.
- Versterking van de positie van de onafhankelijke intern toezichthouder binnen zorgaanbieders.
- De uitbreiding en nadere inrichting van de Wtza-vergunning zodat aanbieders die de verkeerde intenties hebben of eerder de fout in zijn gegaan beter kunnen worden geweerd. En het introduceren van meer intrekingsgronden, om de vergunning in te kunnen trekken als een zorgaanbieder niet integer handelt.

¹ Kamerstuk 31 765, nr. 480

Het wetsvoorstel wordt op dit moment zoveel mogelijk vanuit de bovengenoemde hoofdlijnen uitgewerkt. Daarbij wordt gezocht naar de juiste balans tussen de effectiviteit van de voorgestelde maatregelen en de regeldruk en uitvoeringslasten voor zowel de betrokken zorgaanbieders als de toezichthouders. Nadat het wetsvoorstel in concept gereed is, zal het dit voorjaar worden afgestemd met de andere departementen, getoetst worden door de betrokken toezichthouders en worden voorgelegd aan diverse adviesinstanties zoals het Adviescollege toetsing regeldruk en de Autoriteit Persoonsgegevens. Naar verwachting kan het conceptwetsvoorstel vervolgens na de zomer in internetconsultatie en in het najaar voor advies worden voorgelegd aan de Raad van State. We streven ernaar het wetsvoorstel uiterlijk begin 2021 bij de Tweede Kamer in te dienen. Wij spannen ons hiermee maximaal in om het wetstraject zo snel als mogelijk te laten verlopen. De tijdige beschikbaarheid en de uitkomst van de diverse toetsen en adviezen zullen daarbij bepalend zijn voor de haalbaarheid van de hierboven beschreven planning.

2. Wetsvoorstel Bevorderen samenwerking en rechtmatige zorg

Met het wetsvoorstel Bevorderen samenwerking en rechtmatige zorg (Wbsrz) verbetert de samenwerking tussen verschillende instanties bij het aanpakken van zorgfraude. Het wetsvoorstel bevat daarvoor twee onderdelen:

- Een Waarschuwingsregister zorgfraude waar zorgverzekeraars, zorgkantoren en gemeenten gegevens over fraudeurs op een centrale plek kunnen registreren. Genoemde instanties kunnen dit register onder andere raadplegen voordat zij een contract afsluiten en zij kunnen vervolgens risico-beperkende maatregelen nemen. Dit helpt om te voorkomen dat zorgfraude zich mogelijk herhaalt in een ander gebied of zorgdomein.
- Verbeteren van het uitwisselen van gegevens die noodzakelijk zijn voor de bestrijding van zorgfraude, tussen betrokken partijen. Toezichthouders, opsporingsdiensten, zorgverzekeraars en gemeenten kunnen hierdoor – ieder vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid – fraude beter opsporen en aanpakken. Het uitwisselen van signalen zal verlopen via een rechtspersoon met een wettelijke taak, de stichting Informatieknooppunt Zorgfraude (IKZ).

Betere samenwerking tussen partijen is belangrijk om te voorkomen dat patiënten de dupe worden van frauduleuze praktijken. De voor de samenwerking benodigde gegevensuitwisseling vindt plaats binnen de kaders van privacyregelgeving, met oog voor de gevoeligheid van de gegevens en met zorg voor de privacy van betrokkenen.

Het wetsvoorstel is op 6 januari 2020 voorgelegd aan de Raad van State. Het streven is het wetsvoorstel in juni 2020 aan de Tweede Kamer te verzenden.

3. Wetsvoorstel Bevorderen contracteren

Contractering is hét vehikel is om afspraken te maken over doelmatigheid, kwaliteit, innovatie, organiserend vermogen en de juiste zorg op de juiste plek. In de hoofdlijnenakkoorden voor de wijkverpleging en de ggz hebben partijen afspraken gemaakt om het contracteerproces te verbeteren en contractering te stimuleren. Daarnaast bereiden wij het wetsvoorstel Bevorderen contracteren voor. Hiermee regelen we het volgende:

- De *mogelijkheid* om (deel)sectoren te kunnen aanwijzen waarvoor de overheid de hoogte van de vergoeding voor niet gecontracteerde zorg in (nadere) regelgeving vastlegt.
- Nadere invulling van het hinderpaalcriterium.

We verwachten het wetsvoorstel binnenkort in te dienen in de Tweede Kamer.

4. Uitbreiding van de Wet Normering Topinkomens

Met het wetsvoorstel Versterking Wet normering topinkomens (WNT) wordt beoogd de uitvoering van de WNT in de zorg te verbeteren en te vereenvoudigen. Met het wetsvoorstel wordt het volgende geregeld:

- De WNT wordt van toepassing op zowel hoofd- als onderaannemers in de zorg, om ontwijking van de WNT tegen te gaan.
- Het aangrijpingspunt van de WNT in de zorg wordt aangepast.

We verwachten het wetsvoorstel nog dit voorjaar aan te kunnen bieden aan de Tweede Kamer. Daarnaast zal het toezicht op de WNT vanaf 2021 risicogericht worden vormgegeven.

5. Maatregelen rond het persoonsgebonden budget

Rondom het persoonsgebonden budget (pgb) nemen we de volgende maatregelen:

- Als onderdeel van de Agenda pgb is het kader voor pgb-vaardigheid ontwikkeld. Dit domeinoverstijgende kader bestaat uit een lijst met tien criteria waar budgethouders (en/of vertegenwoordigers) aan moeten voldoen om te kwalificeren als pgb-vaardig. Het kader omvat tevens een leidraad toetsing die zorgkantoren en gemeenten (verder: budgetverstrekkers) een handvat biedt om deze vaardigheden te beoordelen en goed te kunnen onderbouwen waarom iemand wel of geen pgb toegekend krijgt. Begin februari 2020 start een pilot met een groep budgetverstrekkers die het kader implementeert in de pgb-toekenningprocedure.
- De pilot van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en het VNG Kenniscentrum Handhaving en Naleving (VNG KCHN) met de pgb-risicoscan is succesvol verlopen. Deelnemende gemeenten ontvingen in deze pilot signalen van de SVB die aanleiding kunnen zijn om een onderzoek te starten naar de rechtmatigheid van de pgb-besteding. De evaluatie van de pilot is vrijwel gereed en er is veel belangstelling in het veld voor een bredere inzet van het instrument. We hebben de SVB verzocht de pilot te continueren.
- Onderzocht is welke domeinoverstijgende gegevensuitwisseling nodig is voor succesvol fraudeonderzoek, zoals in inzage door de budgetvertrekker in gegevens over aan wie een zorgverlener pgb-zorg verleend. Een advies hierover is vrijwel gereed en is aangekondigd voor de volgende voortgangsrapportage over de agenda pgb die dit voorjaar wordt uitgebracht.

6. Maatregelen rond de Jeugdwet

Wij werken aan maatregelen om de organisatie van de jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering te verbeteren². Deze zullen onder meer betrekking hebben op het versterken van goed bestuur, toezicht en bedrijfsvoering bij jeugdhulpaanbieders. In maart volgt de verdere uitwerking en planning van deze maatregelen.

² Zie ook Kamerstuk 31 839, nr. 699

7. Maatregelen rond het Wmo-toezicht

Wij hebben diverse acties uitgezet om het Wmo-toezicht verder en duurzaam te versterken³. Het verder versterken en professionaliseren van het Wmo-toezicht is een belangrijke doelstelling, waarbij we oog blijven houden voor de afgesproken verantwoordelijkheidsverdeling tussen het Rijk en gemeenten. Dit doen we onder andere door:

- De VNG te ondersteunen om het instrumentarium van het Wmo-toezicht nader uit te werken (toolkit opdrachtgeverschap). De toolkit zal naar verwachting in mei van dit jaar worden gepubliceerd.
- In gesprek te gaan met GGD-GHOR en KCHN om te werken aan landelijk kennisnetwerk, de eerste ambtelijke contacten zijn hiervoor al gelegd en men ziet genoeg aanknopingspunten voor een goede samenwerking. In de beleidsreactie met betrekking tot het Wmo-toezicht over 2019 zullen we ingaan op de voortgang.
- De voorgenomen wettelijke verankering van actieve openbaarmaking van Wmo-toezichtrapportages. (Actieve) openbaarmaking vergt dat toezichthouders en colleges zorgvuldige afwegingen maken, hetgeen de noodzaak van professionalisering verder versterkt. In het voorjaar zal de VNG als voorbereiding op deze wettelijke verankering een handreiking publiceren over openbaarmaking van Wmo-toezicht-rapportages. Op basis van deze handreiking kunnen gemeenten het proces omtrent openbaarmaking eenvoudig inrichten.
- In de praktijk, in samenwerking tussen de gemeentelijk toezichthouder en de IGJ, vast te stellen hoe het toezicht op instellingen van beschermd wonen versterkt zou kunnen worden. De IGJ gaat in 2020 samen met de Wmo-toezichthouder(s) beschermd wonen instellingen inspecteren.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
H.M. de Jonge

³ Zie ook Kamerstuk 29 538, nr. 314